

A HTMT HÍREI**Interjú: Pósfai Mihály MTA-elnök**

Júniusban a Kis-Kárpátokban fekvő Szomolányban rendezték meg a V4-országok tudományos akadémiáinak idei találkozóját, amelyen első alkalommal képviselte Magyarországot Pósfai Mihály, a Magyar Tudományos Akadémia májusban megválasztott új elnöke. Az alkalomból készült interjúban a Napunk arról kérdezte, milyen változásokra számít az MTA helyzetében a magyarországi országgyűlési választásokat követően, hogyan alakulhatnak az Akadémia nemzetközi kapcsolatai, valamint miként látja a szlovákiai magyar tudományosság helyzetét. [...] A határon túli magyarokkal való kapcsolatunknak szervezeti formája is van. Kolozsváron működik a Kolozsvári Akadémiai Bizottság, Szlovákiában pedig a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács. A magyar kutatókat segíti az úgynevezett Domus Program, melynek keretében a határon túli kutatók pályázhatnak ösztöndíjra, amellyel magyarországi kutatóhelyre jöhetnek egy időre... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Miért van szükségünk tudósokra? – Kerekasztal-beszélgetés a Gombaszögi Nyári Táborban

Diákhálózat és a Szlovákiai Magyar Szakkollégiumi Hálózat közös szervezésében megvalósult program résztvevői Pósfai Mihály, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Miklós László, a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács elnöke, egykori szlovák környezetvédelmi miniszter, valamint Weiszbürg Tamás, az Országos Tudományos Diákköri Tanács korábbi elnöke voltak. [...] A résztvevők egyetértettek abban, hogy napjaink egyik legnagyobb kihívása a tudomány és a társadalom közötti bizalom erősítése. Szó esett arról, hogy a tudományos eredmények megszületése hosszú, gyakran évtizedeken át tartó kutatómunka eredménye, miközben a közösségi média és az online véleményformálók világában az egyszerű, sokszor megalapozatlan állítások jóval gyorsabban jutnak el a nyilvánossághoz. [...] A beszélgetés egyik fontos tanulsága az volt, hogy a tudományos közösségnek új kommunikációs formákat kell találnia ahhoz, hogy eredményei eljussanak a társadalomhoz... Forrás SzMAT.sk: [teljes cikk >](#)

17. KMN - A mérések láthatatlan világa: Metrológia a mindennapokban

Az EME Természettudományi Szakosztálya a 17. Kolozsvári Magyar Napok keretében 2026. augusztus 17-én, hétfőn 17 órától előadást és beszélgetést szervez az EME székházában. Meghívott előadó Szász Loránd Károly vegyész-mérnök, metrológus, a kolozsvári METROMAT laboratórium vezetője, aki A mérések láthatatlan világa: metrológia a mindennapokban címmel tart előadást... Forrás EME.ro: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY**Nemzetpolitikai kerekasztal: A határon túli politikai közösségek helyzete**

A külhoni magyar szervezetek többségét elnökeik képviselték Tusványoson. [...] Erdélyi részről két gyökeresen eltérő megközelítés csapott össze. Antal Árpád az RMDSZ képviselőjében a romániai kormányzati és költségvetési válságot emelte ki, és az RMDSZ-es erdélyi magyar önkormányzatok sikerével, a magyar polgármesterek magas arányával büszkélkedett. Ezzel szemben Zakariás Zoltán, az Erdélyi Magyar Szövetség elnöke Bírálta a civil szféra és a sajtó politikai kiszolgáltatottságát, hangsúlyozva, hogy a politikai pluralizmus felszámolása hosszú távon a közösség teljes elnéptelenedéséhez és közösségi elhidegüléséhez vezet. [...] A panel egyetlen független, nem politikus résztvevője, Bárdi Nándor történész adta meg a beszélgetés valódi, kritikai éleit. Bárdi szerint az elmúlt évtizedekben egy sajátos működési modell alakult ki, amit Toró Tibor és Kiss Tamás társadalomkutatók, az MTA külső köztestületének tagjai aszimmetrikus akkomodációnak neveznek. [...] Bárdi Nándor nyomatékosította, hogy a Kárpát-medencei magyar jelenlét nem a politikai elitből áll, hanem az ötezer intézményből álló hálózatból. Ennek a hálózatnak az igazi mozgatórugói hétköznapi emberek, 23 ezer tanár és pedagógus, aki a magyar iskolákat működteti, vagy kétezer lelkész és pap, akik a közösségek lelki és szociális támasza... Forrás: Transtext.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

A magyar autonómiaökrékvések esélyeiről rendeztek pódiumbeszélgetést

Az uniós szabályozás, a közösségi akarat valamint a többségi hozzáállás fontosságát emelték ki a Kárpát-medencei magyar autonómiaökrékvések témájában rendezett pódiumbeszélgetés résztvevői csütörtökön, a 35. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktáborban. [...] A tusványosi pódiumbeszélgetésen moderátorként részt vevő Csóti György nemzetpolitikai tanácsadó összegzése szerint az autonómiaökrékvések sikere a közösség elszánt akaratán, az adott ország jogrendszerén, illetve külső nyomást érvényesíteni képes nemzetközi kereteken múlik... Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Közzétették a nyolcadikosok számítógépes elosztásának eredményeit

Országos szinten a 119 610 nyolcadikos 99,89 százaléka, azaz 119 484 tanuló jutott be a kilencedik osztályba. gyerekhiány miatt egyetlen osztály sem szűnik meg a 2026/2027-es tanévben. [...] A megyék között óriásiak a különbségek: míg Călărași megyében a nyolcadikosok 43 százaléka ért el átmenő jegyet, addig az éllovas Kolozs megyében a sikeresen vizsgázó nyolcadikosok aránya meghaladta a 90 százalékot. Roxana Paraschiv, a civil szervezet koordinátora szerint ekkora különbség elfogadhatatlan... Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Ötéves csúcson a jelentkezés a BBTE-re

Idén nyáron ötéves csúcsot döntött a felvételizők száma a Babeş–Bolyai Tudományegyetem magyar tagozatán, a mesterképzéseken pedig tíz százalékos volt a növekedés – derült ki az intézmény keddi sajtótájékoztatóján. [...] Markó Bálint egyetemi tanár, a Magyar Tagozat vezetője és tanulmányi rektorhelyettese a friss felvételi számok mellett beszámolt az őszi ülészekon elérhető új szakokról, valamint az egyetem nyári programjairól is... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk](#) >

Restaurálták a csíksomlyói kegytemplom tornyában talált dokumentumokat

Befejezték a csíksomlyói kegytemplom toronyöbmbjében 85 éve elhelyezett dokumentumok restaurálását. Az egyik irat sérült, de így is sikerült a szöveg nagy részét kiolvasni. [...] Az iraton vízfoltok keletkeztek, helyenként teljesen eltűnt az írás, ennek ellenére a szöveg 89 százalékát sikerült kiolvasni” – osztotta meg a Székelyhonnal Pál Péter csíksomlyói okleveles restaurátor, akivel a Gyulafehérvári Főegyházmegye csíksomlyói levéltárának műhelyében beszélgettünk. [...] A szóban forgó két iratot Bernád Rita-Magdolna, a főegyházmegyei levéltár igazgatója, az MTA külső köztestületének tagja írta át. A sérült iratban, amely csak részben olvasható, a hiányzó szavakat pontokkal jelölte. Íme az irat szövege... Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk](#) >

Podcastsorozat: Fejlámpa

Elektronika, technológia és fizika fókuszú tudományos rovat működik a Marosvásárhelyi Rádióban Pethő Lászlóval. [...] Néhány perces rovatunk célja első sorban az ismeretterjesztés. Közérthetően magyarázzuk el az elektronika, technológia és fizika alapjait, működését és fejlődését. Segítünk a hallgatónak megérteni a hétköznapi eszközök működését és inspirálhatjuk a fiatalokat a műszaki pálya választására... Forrás: Marosvasarhelyiradio.ro: [teljes cikk](#) >

Tönkő-Lukács Levente lelkész a fogyasztói és gyülekezeti mentalitás összefüggéseiről

Tönkő-Lukács Levente a Krónikának adott interjújában többek közt arról beszélt, hogy a fogyasztói mentalitás miként szüremkedik be a gyülekezeti életbe is. [...] „Istenből élmény lett. Az istentiszteletből program. A gyülekezetből szolgáltató. [...] Azt gondolom, ez nem elsősorban egyházi, hanem civilizációs kérdés. Olyan világban élünk, amely szinte mindenről azt tanítja, hogy az értéke attól függ, mennyire élvezhető, mennyire kényelmes. [...] A keresztyén hit lényege nem az, hogy én jól érezzem magam, hanem hogy Isten formálja az életemet. Ez pedig sokszor kényelmetlen. [...] Ugyanilyen fontos a hitelesség. A mai ember rendkívül érzékeny arra, ha valaki mást mond a szíjében, mint amit a hétköznapiakban él. Nem tökéletes lelképásztorokat várnak, hanem őszinte embereket... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Összművészeti alkotóműhely Sztánán

Inspiráló menedékhellyé alakult a sztánai Szentimrei-villa, ahol június utolsó hetében első alkalommal szervezték meg a női Összművészeti Alkotóműhelyt. Az ott készült alkotások kiállításának megnyitóját a kolozsvári Ars Sacra Claudiopolitana Képtárban tartották július 15-én. Nagy Emőke muzeológus, az MTA külső köztestületi tagjának bevezetője után Szabó Zsolt, a Szentimrei Alapítvány elnöke kapott szót... Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk](#) >

Kiállítás: Helikoni asszonyok a marosvécsi Kemény-kastélyban

Az erdélyi írók, költők hátszágát megteremtő, inspirációt adó, támogatást nyújtó feleségeknek, műsáknak, esetenként alkotótársaknak állít emléket a Helikoni asszonyok című tablókiállítás, amelyet július 18-án, szombaton délelőtt nyitottak meg a marosvécsi Kemény-kastélyban. [...] A Helikon 100 keretében zajlott tárlatnyitón Medgyessy Éva színháztörténész, író, a kiállítás ötletgazdája és kurátora szílt azokról a nőkről, akik vendéglátóként, segítőként, gondviselőként, illetve párjuk írói hagyatékának őrzőjeként tették lehetővé, hogy a jelentős irodalmi művek ne csak létrejöjjenek, hanem az utókor számára fenn is maradjanak... Forrás: E-nepujas.ro: [teljes cikk](#) >

Beszélgetés: Már 11 éves korban megkezd az MCC az erdélyi elit kiválasztását

A mozgalom tízpontos kiáltványában azt állítja, hogy az MCC rendkívüli közpénzforrásaira és politikai hátszágára támaszkodva gyakorlatilag letarolta az erdélyi tehetséggondozás korábbi rendszerét. Kiss Tamás szociológussal és Toró Tibor politológussal, az Egyenlőbb Erdélyért Mozgalom tagjaival arról beszélgettünk, kiknek épült valójában az MCC erdélyi rendszere, hogyan lett a

tehetséggondozásból elitképzés és politikai hálózatépítés, és mi marad a rendszerből, ha elfogy a budapesti közpénz. [...] Valóban ekkora űr tátongott az erdélyi magyar oktatásban és közéletben, hogy mindent az MCC-nek kellett felvállalnia? Mindenhova odatették a logójukat. Ez főleg a tudománynépszerűsítés területén volt így, hogy úgy tűnjön, semmi nincs az MCC nélkül. [...] Vagyis az MCC egy elit klub, ami nagyon kis százalékát fedi le a diákoknak. Az esélyteremtésből és a felzárkóztatás jellegű fejlesztésből viszont az MCC egyiket sem csinálja... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Vélemények: Az MCC a szórványban (is) hiánypótló munkát végzett

Magyar oktatás szempontjából Arad és Temes megye mélyszórványnak számít. Arad megyében tíz helyszínen működik általános iskolai oktatás, kettő a megyeszékhelyen, további nyolc a megyében. [...] Nem hallottam arról, hogy a Fit-es kurzusokon politikai ideológiák is jelen voltak, pedig több szülővel is beszéltem erről és pedagógusként több diákot is tanítok. A közkeletű „janicsárképző”, kifejezést ezért a Fit-program esetében hangulatkeltésnek és politikai lózungnak tekintem. Fontosnak tartom megemlíteni azt is, hogy az előadások összeállításában semmilyen politikai befolyás nem érte a szervezetet. [...] Az MCC-kritikus kinyilatkoztatások közül a legnehezebb számomra az, hogy nem tudom őket lefordítani a 12–13 évesek szintjére. Konkrétan, nem tudom, mit kell mondani az ötödikes, hatodikos diákjainknak és hitelesen azt mondani, hogy ő egy ideológiai háború áldozata... Forrás: Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Felmérés: A diákok és a tanárok egyre gyakrabban használják a mesterséges intelligenciát

Némileg megváltozott a mesterséges intelligencia használatának célja az ukrain iskolások körében: mostanában főként magyarázat- és információkeresésre használják, s nem a házi feladat elkészítéséhez kérnek segítséget, mint korábban. [...] A megkérdezett tanárok közel 60%-a használja hetente, 16,6%-uk pedig naponta. A mesterséges intelligencia bevett segédeszközevé vált a diákoknak a tanulásban: 90,1%-uk tud erről a lehetőségről, és a többség (81,2%) már használta is... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Az EBESZ Kisebbségi Főbiztosi Hivatalának delegációjával egyeztettek Kárpátalján

A Kisebbségi Főbiztosi Hivatal delegációjával folytatott egyeztetéseket Kárpátalján Orosz Ildikó, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem elnöke, Csernicskó István rektor, valamint Rezes József, a Kárpátaljai Határmenti Önkormányzatok Társulásának ügyvezető igazgatója. A nemzetközi szervezet képviselőivel tartott találkozókön a felek részletesen áttekintették a kárpátaljai magyarság oktatási, nyelvi és kisebbségi jogainak jelenlegi helyzetét, valamint a civil és felsőoktatási szektor szerepét Ukrajna európai uniós csatlakozási folyamatában. A megbeszélések során a KHÖT és az egyetem vezetői üdvözlötték az elmúlt időszak jogalkotási előrelépéseit... Forrás: Tv21Ungvar/Youtube.com: [teljes cikk >](#)

Meghirdették az idei Soós Kálmán-ösztöndíjakat

A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány a magyar kormány, valamint a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által biztosított támogatásból a 2026/2027-es tanévre ismét meghirdette a Soós Kálmán-ösztöndíjprogramot. Az ösztöndíjprogram több alprogramból tevődik össze, mint a Kárpátaljai Vándoregyetem, a magyar nyelvű felsőoktatás munkáját elősegítő oktatási jegyzetek és szaknyelvi szótárak készítése, valamint a mentorprogramban való részvétel... Forrás: Tv21Ungvar/Youtube.com: [teljes cikk >](#)

Kárpátaljaiak máriapócsi zárandoklata

A kárpátaljai görögkatolikus hívek hagyományos, máriapócsi zárandoklatára július 17–19-én került sor. A zárandoklaton 70 km-es távot teljesítsék Beregsurány és Máriapócs között imádkozva. [...] A zárandoklatot lezáró ünnepi Szent Liturgián végül mintegy ötszáz kárpátaljai hívő vett részt... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Kötelező lesz a klímaoktatás minden szlovákiai alapiskolában

A következő tanévtől a klímaváltozás és a fenntarthatóság témája minden szlovákiai alapiskolában megjelenik a megújult Állami Oktatási Program részeként. A tananyagot a diákok életkorához igazítják, és több tantárgyba is beépítik. [...] A tananyag az egyes oktatási ciklusokban fokozatosan bővül. A fiatalabb tanulók az ember és a természet kapcsolatával ismerkednek meg, valamint egyszerű természetvédelmi tevékenységekben vesznek részt. A későbbi évfolyamokon már az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatását értékelik, míg a felsőbb ciklusokban a klímaváltozás okait és következményeit elemzik. [...] Fontosnak tartják, hogy a diákok megtanulják megkülönböztetni a tudományosan megalapozott információkat a félrevezető állításoktól... Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Politikum: Sportos Felvidéket vizionáltak a BGA-nál 2021-től napjainkig

A kategorizált szervezeti támogatásokon belül a sport majdnem annyit kapott, mint minden más terület együttvéve. 2024-től már maguk a hivatalos pályázati keretek sem segítik az egyértelmű besorolást, hiszen nem tüntetik fel az alprogramokat. [...] A 33,205 milliárd forintnyi támogatás 1086 szervezet között oszlott meg. Ebből a sport 16,006 milliárdot vitt el, vagyis majdnem a teljes összeg felét. A kultúra 5,073 milliárddal a második, az oktatás 3,559 milliárddal a harmadik, a média pedig 3,35 milliárddal a negyedik helyre futott be. [...] A magyarországi sajtó is foglalkozni kezdett a Magyar7 Médiacsalád pénzügyeivel... Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 >](#)

Az Izraelbe kivándorolt dél-szlovákiai zsidókról szól a Bagoly mondja új adása

A második világháború utáni években és évtizedekben a dél-szlovákiai zsidóság egy jelentős része kivándorolt Izraelbe. A Fórum Intézet munkatársa, Bajcsi Ildikó, az MTA külső köztestületének tagja új otthonukban kereste fel őket és készített velük mélyinterjúkat. Ezekből érdekes egyéni történetek mellett az is kiderül, milyen ma az identitásuk és mennyire tartják magukat magyarnak, esetleg szlovákiai magyarnak. [...] A beszélgetés során szó esik arról, mit jelent az alija, milyen transzgenerációs traumákat hordoz a második nemzedék, valamint arról is, hogy milyen magyar, szlovák és izraeli/zsidó kötődésekkel rendelkeznek a Dél-Szlovákiából Izraelbe kivándorolt zsidók... Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Régészeti lelet Nagysurányánál: Római katonai tábor Marcus Aurelius idejéből

Egy rendkívül ritka római kori katonai tábornak tártak fel a régészek Nagysurány közelében, amely Marcus Aurelius császár uralkodásának idejéből, a Kr. u. 2. század második feléből származik. A mintegy 7,4 hektáros tábor a markomann háborúk idején épülhetett. [...] A régészeket különösen foglalkoztatja, hogy a katonai felszereléseket miért nem gyűjtötték össze a csata után, hiszen ezek értékes tárgyak voltak... Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Új kiállítással várja a látogatókat a Rozsnyói Bányászati Múzeum

A Szlovák-karszt természetének szentelt tematikus napot tartott a Rozsnyói Bányászati Múzeum. Az esemény részeként bemutatták az intézmény új, barlangászati kiállítását is. [...] A múzeum egyik közkedvelt tárlata a Gömör-Tornai-karszt természetrajzát bemutató kiállítás, amely alapos modernizáción esett át. A tárlat a Szlovák- és az Aggteleki-karszt világhírű barlangjaira összpontosít, és most az innovatív technológiáknak köszönhetően teljesen új dimenziót kapott. [...] Mixtaj László, a Rozsnyói Bányászati Múzeum igazgatója kiemelte, az intézmény, mint járási honismereti múzeum nemcsak a bányászat és ércfeldolgozás történetét dokumentálja és mutatja be, hanem a Szlovák-karszt és környéke természetét is... Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Harmincnegyedik alkalommal rendezik meg a pedagógusok Nyári Egyetemét

A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége (SZMPSZ) 2026-ban immár 34. alkalommal rendezi meg hagyományos Nyári Egyetemét, amelynek ezúttal is két helyszín ad otthont. [...] Rimaszombatban a rendezvény főszervezője az SZMPSZ Rimaszombati Területi Választmánya Gyurán Ágnes elnök vezetésével. A közel félszáz résztvevő három szakcsoport munkájába kapcsolódik be, amelyek a mesterséges intelligencia oktatási alkalmazását, a mesepedagógiát, a kézművesség pedagógiai lehetőségeit dolgozzák fel... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

A tanári hivatás feladatai és kihívásai a 21. században

A Gombaszögi Nyári Tábor Szakszög sátrában az oktatás jövője és a tanári hivatás került a középpontba. [...] A beszélgetés résztvevői Vančo Ildikó egyetemi tanár, a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karának oktatója, az MTA külső köztestületének tagja, Kanyicska Belán Dóra, a Szlovák Köztársaság Oktatási Minisztériumának nemzetiségi oktatás fejlesztéséért felelős osztályvezetője, Prékop Mária, a Pozsonyi Magyar Tannyelvű Alapiskola és Gimnázium igazgatója. [...] Vančo Ildikó a tanárképzés változásairól és a mesterséges intelligencia megjelenéséről beszélt. Véleménye szerint az új technológiák sok bizonytalanságot keltenek, ugyanakkor megfelelő háttértudással rendkívül hasznos eszközökké válhatnak az oktatásban. Kiemelte, hogy a digitális megoldások csak akkor használhatók eredményesen, ha a diákok és a pedagógusok is rendelkeznek stabil alpműveltséggel. [...] A beszélgetés résztvevői végül arra a következtetésre jutottak, hogy a tanári hivatás ma talán összetettebb, mint valaha... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Podcast: Aktuális és hosszútávú oktatáspolitikai kérdésekről a Magyar Szövetség oktatási szakértőjével

Az oktatási minisztérium a nyár elején tárca- és társadalomközi egyeztetésre bocsátotta legújabb törvénymódosító csomagját, amely ősszel kerül a parlament elé. A Magyar Szövetség oktatási műhelyének képviselője még a bizonyítványosztás előtt találkozott Tomáš Drucker oktatási miniszterrel, ezzel egyidejűleg egy ötponthoz javaslatcsomagot is kidolgoztak az iskolafenntartók számára az

optimalizációs intézkedésekre reagálva. [...] Oktatási műsorunk vendége Tamás Erzsébet, a Magyar Szövetség oktatási szakértője, akivel az oktatáspolitikai aktualitásait tekintjük át... Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Magyar nyelvű vezetések a bécsi múzeumban

A bécsi várostörténeti múzeum január óta rendszeresen kínál vezetéseket magyarul, amelyeket Kátai Lili muzeológus tart. A fiatal szakember a Central European University és a Wien Museum közös muzeológiai mesterképzésén végzett. [...] Minden februárban megrendezik a Nyelvek Napját, amikor azok a munkatársak, akik több nyelven beszélnek, saját nyelvükön tarthatnak tárlatvezetést. Akkor még nem volt magyar vezetés, én pedig jelentkeztem. Eredetileg egyszeri alkalomnak indult, de olyan sokan jöttek el, hogy végül rendszeres program lett belőle", meséli Kátai Lili... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Újra egy asztalnál a külföldi magyar közösségek vezetői

A Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége (HMDK) meghívására vasárnap Fiumében rendezték meg a határon túli magyar közösségek politikai vezetőinek immár ötödik találkozóját. [...] Az egyeztetésen részt vett Kelemen Hunor, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség elnöke, Gubík László, a felvidéki Magyar Szövetség elnöke, Pásztor Bálint, a Vajdasági Magyar Szövetség első embere, Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnöke és Orban Dušan, a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (vezetője is... Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#)

Tudományos konferenciával emlékeztek meg a Hercegszölősi kánonokról Laskón

A Horvátországi Református Keresztyén Kálvini Egyház és a Laskói Református Egyházközség szervezésében szombaton tudományos konferenciát tartottak a laskói református templomban a 450 éves Hercegszölősi kánonok tiszteletére. Az esemény „A remény zsinata” címet viselte. [...] A szombati konferencián bemutatták Lábadi Károly, az MTA külső köztestületi tagjának A remény zsinata című kötetét is, amely a jubileum alkalmából a HRKKE és a HMDK közös kiadásában jelent meg. Lábadi Károly néprajzkutató, nyugalmazott egyetemi tanár könyvének bemutatásakor elmondta, hogy a hercegszölősi zsinat határozatai nemcsak az egyház, hanem az egyháztagok életét is rendezni kívánták a török uralom idején. Kiemelte azt is, hogy a kánonok magyar nyelven jelent meg, még a Vizsolyi Biblia előtt, és jelentős szerepet játszottak a magyar egyházzajog, pedagógiai és egyházszervezési szaknyelv kialakulásában... Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#)

Elhunyt Keresztes Árpád

A horvátországi kis magyar közösség egy elhivatott pedagógust, közösség-szervezőt, karnagyot és példamutató embert veszített el Keresztes Árpád személyében, aki 83 éves korában távozott közülünk. [...] A szerb megszállás idején gondoskodott az elmenekült családok idős hozzátartozóiról, az ENSZ-katonák segítségével pedig megszervezte az élelmiszer- és gyógyszerellátást a nélkülözők számára. [...] A Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma egyik alapítója, a szakmai szervezetnek hosszú éveken át vezetője is volt... Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Beszélgetés: Fehér Krisztina öt éve Cleveland szolgálatában

Fehér Krisztina nyelvész és egyetemi oktató a Cleveland State Egyetem vendégoktatójaként és a Clevelandi Magyar Iskola tanáraként nemcsak magyar nyelvet tanított, hanem sokak számára nyitotta meg az utat magyar gyökereik újrafelfedezéséhez. Hazatérése előtt az elmúlt öt év eredményeiről, tapasztalatairól és a diaszpóra jövőjéről beszélgettünk vele. [...] Amikor ideérkeztem, azt gondoltam, hogy szociolingvistaként nagyon sokat tudok egy diaszpóraközösségről és annak nyelvmegeartásáról, de amikor ideértem, mégis nagyon sok mindent meg kellett tanulnom. Tanítványainak többsége magyar származású volt, ám negyedik-ötödik generációként már nem beszéltek őseik nyelvét. [...] Az öt év egyik legjelentősebb eredményének azt tartja, hogy sikerült folyamatossá tenni a magyar nyelv oktatását. Korábban az egyetemen csupán kezdő kurzusok működtek, így a hallgatók egy-két szemeszter után nem tudtak tovább fejlődni... Forrás: Bocskairadio.org: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Statisztikák: Ötévente kétezerrel csökken az élve született gyermekek száma, támogatási projekt indul a diaszpórának

2025-ben összesen 59 483 gyermek született élve Szerbiában, ami mintegy kétezerrel kevesebb, mint 2020-ban. [...] Aleksandar Vučić szerb elnök bejelentette, hogy támogatási projektet indítanak azon diaszpórában élők számára, akik vissza szeretnének térni Szerbiába. [...] Jelena Žarković, a Belgrádi Egyetem Közgazdaságtudományi Karának professzora úgy véli, hogy a diaszpóra

Szerbiába való visszacsábítását célzó rövid távú támogatások nem lennének jó megoldások. [...] 2012 és 2024 között majdnem félmillió szerbiai állampolgár távozott az Európai Unió országaiba, leginkább munka, majd oktatás céljából. Munkát leginkább Horvátországban és Németországban találtak... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Az MNT megszavazta a kis létszámú magyar osztályok indítását

Nyolcvanegy napirendi pontról döntött pénteki, 26. rendes ülésén a Magyar Nemzeti Tanács. A tanácsstagok jóváhagyták több vajdasági magyar intézmény jövő évi munka- és pénzügyi tervét, számos oktatási kérdésben határoztak, köztük a kis létszámú magyar osztályok indításáról, iskolaprogramokról és igazgatói kinevezésekről, valamint véleményezték több középiskolai diákotthon ranglistáját is. [...] Az ülésen az újvidéki Európa Kollégium pénzügyi tervének módosítását, valamint a szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar dékánválasztásával kapcsolatos előterjesztést is megtárgyalták... Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés Vukov Raffai Évával, a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar oktatójával

Vukov Raffai Éva, a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar rendkívüli egyetemi tanára, az MTA külső köztestületének tagja a nyelvészet mellett kötelezte el magát. Az oktató ma már a vajdasági magyar nyelvhasználattal, a kétnyelvűséggel és az anyanyelvi nevelés kérdéseivel is foglalkozik. Interjünkban nemcsak pályájának kezdetéről mesél, hanem arról is, hogy miért nem tekinti hibának a vajdasági magyar nyelv olyan sajátosságait, mint például a suksükölés. [...] Doktori kutatásában a 7 és 14 év közötti gyerekek kommunikációját vizsgálta kétnyelvű közegben. Leginkább a gyerekek nyelvi kreativitása nyűgözt le. [...] Azt gondolom, hogy az nem probléma, ha Vajdaságban másképp beszélünk magyarul, mint Magyarországon vagy bármely másik a magyarlakta területen. Ez a nyelvi változatosság természetes jelenség. Ezt a szemléletet az oktatásban is fontos erősíteni, amióta a tanítóképző karon tanítok, célom ennek a szemléletnek az átadása... Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Kísérlet: Biostimulátorok vagy hagyományos műtrágyázás?

Dejan Ilin kúlai fiatal termelő és okleveles mezőgazdasági mérnök kísérleti parcelláján két talajszelvény összehasonlító elemzését végezték el. A parcella egyik részén két évig biostimulátorokat alkalmaztak, míg a másik részt hagyományos NPK műtrágyával művelték. [...] Ebben az évben körülbelül 650 kg-mal jobb eredmény született a hagyományos NPK műtrágyával kezelt kontrollparcellához képest. Az elemzésen jelen lévő agronómusok megjegyezték, hogy a különbségek nem csak a termés mennyiségében látszanak. A kezelt parcellákon porhanyósabb talajszerkezetet, kifejezettebb biológiai aktivitást és a gyökérrendszer fejlődéséhez kedvezőbb feltételeket tapasztaltak... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Lapszemle: Megjelent a Tanulmányok 2026/1-es száma

Az irodalom- és a nyelvtudomány, illetve az etika tudományának vonzatkörébe tartozó tanulmányok és recenziók várják elmélyülésre az újvidéki Magyar Tanszék Tanulmányok című interdiszciplináris tudományos folyóiratának olvasóit a folyóirat idei első számában. Bevezető írás emlékezik meg az opusról, és értékeli a magyar irodalom alakulástörténete egyik legkülönlegesebb személyiségének, a 250 évvel ezelőtt született Berzsenyi Dánielnek költői életművét. A főszerkesztő Bence Erika, az MTA külső köztestületének tagja. [...] Az Irodalom és Nyelvészet szekciójában szintén az MTA külső köztestületi tagjának, Csehy Zoltánnak olvashatjuk írását: A hippiakváriumtól egy elképzelt fesztiválig (Másságkonstrukciók a magyar beat és álbeat prózairodalomban) címmel... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Dévity Tamás beszélgetett Mezei Kingával a társulat 2026-os előadásáról

A Tanyaszínház 2026-os előadása már úton van a vajdasági települések közönsége felé. A turné megkezdése előtt, július 18-án személyesen látogattunk el Kavillóra, ahol a társulat utolsó előkészületei zajlottak. Az idei előadás rendezőjével, Mezei Kingával arról beszélgettünk, mit jelent számára a Tanyaszínház, milyen kihívásokkal kellett szembenéznie az alkotócsapatnak, miért éppen Vörösmarty Mihály Csongor és Tünde című művére esett a választás, valamint hogyan látja a társulat jövőjét és a fiatal utánpótlás helyzetét... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)